

МЕХАНІЗМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ

Лариса Василівна ВАСЯНОВИЧ,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Реформування системи Міністерства внутрішніх справ (МВС) України є ключовою складовою забезпечення ефективності функціонування правоохоронних органів у сучасних умовах. Одним із важливих напрямів цієї реформи є підвищення професійного рівня поліцейських шляхом удосконалення системи їх навчання. Адміністративно-правове регулювання професійного навчання відіграє вирішальну роль у створенні належних умов для розвитку професійної компетентності, відповідності сучасним викликам та очікуванням суспільства.

Теоретико-правові засади адміністративно-правового регулювання професійного навчання поліцейських формують фундамент для розуміння сутності, особливостей та напрямів регулювання цього процесу. Професійне навчання поліцейських є багатограним явищем, яке охоплює різні аспекти підготовки, включаючи формування теоретичних знань, практичних навичок, розвиток професійної етики та адаптацію до сучасних викликів, що постають перед правоохоронними органами.

Адміністративно-правове регулювання цього процесу базується на нормативно-правових актах, які визначають ключові аспекти організації та реалізації навчання. Основні закони та підзаконні акти встановлюють цілі та завдання навчання, його організаційно-методичні засади, форми, методи та принципи. До таких документів належать, зокрема, Закон України «Про Національну поліцію», який закріплює вимоги до професійної компетентності поліцейських, та інші нормативні акти, які деталізують порядок організації навчального процесу. Значну роль у забезпеченні ефективності регулювання відіграють принципи, які мають бути враховані під час формування правової бази. До таких принципів належать законність, професійність, системність, адаптивність та відповідність міжнародним стандартам. Законність забезпечує відповідність нормативних актів Конституції України та іншим актам законодавства. Професійність акцентує увагу на необхідності створення умов для отримання якісної освіти та навичок, які відповідають реальним потребам службової діяльності поліцейських[1]. Адаптація до міжнародних стандартів є важливим аспектом, особливо в умовах євроінтеграційних процесів. Україна активно імплементує положення міжнародних актів та стандартів, які регулюють підготовку правоохоронців, що сприяє запровадженню кращих практик та інновацій. Наприклад, принципи поліцейської діяльності, рекомендовані Радою Європи та Організацією з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ), пропонують комплексні підходи до організації навчання. Механізми адміністративного

регулювання включають розробку навчальних програм, акредитацію навчальних закладів, контроль за реалізацією освітніх стандартів, моніторинг ефективності навчального процесу та оцінку рівня підготовки співробітників. У цьому контексті важливим є впровадження сучасних технологій управління, таких як електронний документообіг, автоматизовані системи моніторингу результатів навчання, а також розробка індикаторів для оцінки відповідності кваліфікації поліцейських професійним стандартам.

Ми вважаємо, що теоретико-правові засади адміністративно-правового регулювання професійного навчання поліцейських є основою для формування ефективної системи підготовки кадрів. Вони забезпечують не лише правову визначеність, але й можливість постійного вдосконалення навчального процесу з урахуванням нових викликів і потреб сучасного суспільства.

Практичні аспекти реалізації адміністративно-правового регулювання професійного навчання поліцейських набувають особливої значущості в умовах реформування системи Міністерства внутрішніх справ України[2]. Основна мета цих реформ полягає у створенні сучасної, ефективної, адаптованої до міжнародних стандартів системи підготовки кадрів, яка б відповідала викликам сьогодення. У цьому контексті акцент робиться на інноваціях, інтеграції технологій та використанні передового досвіду країн-партнерів. Одним із ключових практичних напрямів є впровадження нових форм навчання, які дозволяють максимально наблизити освітній процес до реальних умов служби. Наприклад, дистанційне навчання відкриває можливість для широкого охоплення працівників у різних регіонах та створення індивідуальних освітніх траєкторій. Симуляційні тренування, які використовують віртуальну реальність та інтерактивні моделі, допомагають поліцейським відпрацьовувати навички прийняття рішень у критичних ситуаціях, що особливо важливо для підготовки до реагування на надзвичайні події чи загрози громадській безпеці. Особлива увага приділяється співпраці з міжнародними організаціями та правоохоронними структурами інших країн. Це дозволяє українським поліцейським долучитися до спільних тренінгів, стажувань, конференцій і практичних занять[3]. Такі ініціативи є джерелом передового досвіду, особливо в сферах, які вимагають спеціалізованих знань, таких як боротьба з кіберзлочинністю, протидія тероризму чи розслідування транснаціональних злочинів. Участь у таких заходах також сприяє зміцненню міжнародних зв'язків та покращенню іміджу української поліції на міжнародній арені. Разом із тим, існує низка викликів, які ускладнюють реалізацію адміністративно-правових механізмів. Одним із найсерйозніших є обмежене фінансування, яке впливає на якість матеріально-технічної бази навчальних закладів, закупівлю сучасного обладнання та розробку інноваційних програм. Також зберігається проблема нерівного доступу до якісного навчання для поліцейських із віддалених регіонів, що зумовлено як географічними, так і технічними факторами. Це потребує створення ефективної інфраструктури, яка забезпечувала б доступність навчальних ресурсів незалежно від місця проживання чи роботи. Щоб вирішити ці проблеми, необхідно впроваджувати стратегічні підходи, які враховують регіональні особливості та реальні потреби службовців. На-

приклад, децентралізація організації навчання може сприяти більш рівномірному розподілу ресурсів, а співпраця з місцевими громадами дозволить враховувати специфіку кожного регіону. Підвищення прозорості у використанні бюджетних коштів, у тому числі через створення системи громадського контролю, сприятиме більш ефективному розподілу фінансування та уникненню корупційних ризиків.

На наше переконання, практичні аспекти реалізації адміністративно-правового регулювання професійного навчання поліцейських тісно пов'язані з реформуванням МВС, спрямованим на створення сучасної, інноваційної системи підготовки кадрів. Вирішення існуючих проблем, впровадження новітніх технологій і активна міжнародна співпраця сприятимуть формуванню ефективної та компетентної поліції, здатної відповідати на виклики сучасності.

Отже, адміністративно-правове регулювання професійного навчання поліцейських є ключовим чинником у процесі реформування системи МВС України. Це регулювання забезпечує створення умов для розвитку компетентності правоохоронців, підвищення рівня їхньої підготовки та адаптації до сучасних викликів. Ефективність цього процесу залежить від узгодженості нормативно-правової бази з реальними потребами суспільства, інтеграції інноваційних технологій у навчальні програми, а також активного заповнення найкращих міжнародних практик. Особливу увагу слід приділити створенню збалансованої системи фінансування, яка забезпечить доступ до якісного навчання для всіх співробітників поліції незалежно від регіону. Для досягнення результатів важливо реалізовувати комплексний підхід, який поєднує вдосконалення законодавства, розвиток матеріально-технічної бази та впровадження сучасних методик навчання. Успішна реалізація цих завдань сприятиме формуванню професійної поліції, яка відповідатиме очікуванням громадян і стане надійним гарантом правопорядку та безпеки в Україні.

Список використаних джерел:

1. Бойко О.П. Деякі проблемні аспекти реформування юридичної освіти. *Актуальні проблеми кримінально-правового, кримінально-процесуального та криміналістичного забезпечення безпеки України та світу*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Дніпро. Видавець Біла К.О. 2021. С. 38-41
2. Гаркуша В.В. Напрямки реалізації концепції першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ. *Актуальні питання протидії злочинності в сучасних умовах: вітчизняний та зарубіжний досвід* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. Дніпро. ДДУВС. 2018. С. 226-229
3. Жбанчик А.В. Щодо питання реформування освітнього процесу у вищих навчальних закладах системи МВС. *Світовий досвід підготовки кадрів поліції та його впровадження в Україні* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Дніпропетровськ. ДДУВС. 2016. С.362-364.